

REACTIE OP DE BIJDRAGE VAN KOEN BYTTEBIER

REACTIE OP DE BIJDRAGE VAN KOEN BYTTEBIER

Beste Koen,

Tijdens de academiejaren 2015–2016 en 2016–2017 werd en wordt aan UCL en KUL de publikatie in 1516 van zijn *'Utopia'* door Thomas Morus, jurist, humanist, maar ook vooraanstaand politicus, herdacht onder het motto *'Utopiën voor vandaag'*, met de bedoeling studenten ertoe aan te zetten in termen van Utopiën te durven denken.

Jouw studie geldt zonder meer als een schitterend betoog van een Vub-er dat ingaat op het verzoek van de boards van beide zusteruniversiteiten om bij wege van "out of the box"-denken door academici modellen te laten voorleggen, die studenten, en ruimer burgers, aanzetten tot grondig nadenken over hun maatschappelijke verantwoordelijkheden.

Wat meer is, jouw bijdrage steunt op omstandig analytisch werk dat je in je eerdere publikaties reeds hebt verricht.

Voor universiteitsstudenten zijn uit je bijdrage een massa aan masterthesis-onderwerpen te puren.

Institutionele onderwerpen als daar zijn : hoe wordt de beoogde globale geldschepende organisatie gevormd ? Naar het model van het IMF, van de Wereldbank, of nieuwsoortig, en hoe dan ? Wie bevolkt zulk orgaan ? Hoe wordt getoetst dat het altruïstisch model dat voorwaarde is voor het welslagen van het model, ook daadwerkelijk wordt belichaamd door de bestuurders, en dat zij "en cours de route" deze attitude bewaren ? Welke building blocks zijn te construeren en in welke volgorde, om zulke organisatie uit te bouwen ? Welk intern beslissingsmodel moet voorstaan , een consensueel of volstaat een meerderheidsbeslissing, al dan niet onder bijzondere meerderheidsmodaliteiten qua herkomst der beslissers, bvb. geografisch of metiergebonden ?

Welke normeringsdomeinen vergen evolutie ? Jij vermeldt alvast vennootschaps- en fiscaal recht, maar ongetwijfeld geldt zulks ook voor erf- en huwelijksvermogensrecht, maar ook voor arbeidsrecht en sociale zekerheid, en voor aansprakelijkheids-

en strafrecht. En blijven de nu nog gangbare automatismen uit verbintenissenrecht hanteerbaar ? Wat met bvb noties als “benadeling” ?

Wat met de competentie-verschillen tussen individuën ? Verantwoorden die nog vergoedingsverschillen ?

Bestaan er reeds ergens gelijkaardige (partiële) samenlevingsmodellen, of hebben ze in het verleden ooit bestaan, en wat zijn dan de ervaringen ermee ?

Elke nieuwe samenlevingsvorm schept nieuwe risico's. Risico's vermijden doe je in de eerste plaats door te '*think the unthinkable*'. Welke kunnen dan ook de risico's, en hun ernst, in elkeen der deelaspecten van het voorgestelde model zijn ? Zijn zij toch soms aanvaardbaar, en zo ja in hoeverre ? En welke uitwassen moeten zeker worden vermeden, en hoe worden die gebeurlijk gecorrigeerd ?

Materie ten over, zoals je het op menige plaats ook zelf vermeldde, voor nader onderzoek, al was het maar om deze en talrijke andere issues coherent in kaart te brengen.

Het lijkt complex, maar geen vrees daarvoor. Daar dienen Utopieën immers juist voor. Om de geest te scherpen, en van de implementeerbare elementen zo mogelijk meteen werk te maken.

Immens terecht sluit je jouw zeer bijzondere bijdrage af met de overweging van Swami Vivekanda : de wereld bestaat uit de verwezenlijking van menselijk denken en willen. Graag voeg ik er de bedenking aan toe dat, meer bepaald in de financieel-economische wereld, immens gevaar schuilt in het denken en de doorgevoerde wil van toplui die, zoals uit hun eigen bekentenissen na gedane zaken blijkt, eigenlijk geen kennis hadden van de materie waarover zij beslist hebben. Zulk voorval haalt soms de pers, maar is verre van een unicum.

Is het dan ook steeds de hebzucht van de mens die 's werelds gang van zaken ondermijnt ? Of ook een beetje zijn ijdelheid ? En schuilt deze adder niet onder elk gras van welke economische gezindte ook ?

Studenten de relativiteit laten inzien van ons aller kunnen, is wellicht de meest fundamentele, maar ook voor elkeen bijzonder veeleisende, taak van de universitaire academische gemeenschap.

Dank, Koen, om daar met je studie een fundamentele bouwsteen voor te hebben aangedragen.